

“Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők,
Aki bennem marad és én őbenne,
az bő termést hoz.” (Jn 15, 5.)

SZŐLŐVESSZŐK

XVI. évf. 8. szám
2021. november 25.

A Dunaalmási Római Katolikus Egyházközség lapja
Szerkesztő: Szuly László, tel.: 06-34-450-222, mobil: 06-30-500-45-30
e-mail: szulylaci@gmail.com

Lelkipásztor: **Kovács Csaba Albert** esperes plébános mobil: 06-30-221-44-03
Plébánia hivatal: Tata, Bartók Béla u. 1. tel.: 06-34-380-019

FIGYLEM !! IDŐPONTVÁLTOZÁS !!
Szentmise Dunaalmáson: VASÁRNAP 11.30

Neszmélyen a szentmise továbbra is SZOMBATON 16.45-kor kezdődik.

A VILÁGOSSÁG RÓZSAFÜZÉRENEK TITKAI (folytatás)

2. titok: „Aki Kánában megmutatta isteni erejét.”

Ének: Uram Jézus, légy velünk, mi egyetlen örömünk! Nálad nélkül keserűség itt a földön életünk. Ó, egyetlen örömünk, Uram Jézus, légy velünk! (Ho 150 / 1.)

Ima: Jézus mulatni ment a lagziba. És milyen jól jártak azok, akik meghívták, hogy velük örüljön! Mi is jól járunk, ha Jézust hívjuk meg az életünkbe, mert ő lesz a mi örömünk.

Van más tanulsága is az esetnek. Mint mondtam az előbb: Jézus mulatni ment a lagziba. Aztán egyszer csak szembesült azzal, hogy valami gond van. Elfogyott a bor. De nem avatkozott be azonnal, hiszen nem erre készült. Egyáltalán nem tervezte, hogy csodát tegyen. Nem gondolta, hogy neki kellene megoldani a problémát. Aztán lassan mégiscsak ráállt arra, hogy megtegye, ami tőle telik.

Mi is kerülhetünk olyan helyzetbe, hogy körünkben valaki hirtelen segítségre szorul. Mi ugyan nem számítottunk erre a helyzetre, más tervünk volt. Most mégis tennünk kéne valamit.

- 2 -

Mária, Édesanyánk, segíts, hogy meglássuk mások szorult helyzetét, és megsegítésükre meg is tegyük, ami tőlünk telik! Ámen.

3. titok: „Aki meghirdette Isten Országát.”

Ének: Vigasságos, hangos nagy örömünk támadt, megszületett Jézus a beteg világnak. Felragyog immáron fényességes napja Isten irgalmának. (Ho 36 / 1)

Ima: Ez a karácsonyi ének azt jelzi, hogy már Jézus megszületésével elkezdődött itt a földön Isten uralma, Isten úrsága, Isten országa. Egy másik karácsonyi ének is utal erre: Jézus megszületésével az emberiség reménye vált valóra: váltságot hozott nekünk, meghozta az igaz hit világát, megnyitotta a mennyországot. (Ho 32 / 3.)

Aztán felnőttként be is jelenti: elérkezett Isten országa: a vakok látnak, a sánták járnak, a némák beszélnek, a süketek hallanak, az éhezők jóllaknak, a szomorúak vigasztalást nyernek.

Ez azonban nem korlátozódik az ő földi tartózkodásának idejére. Isten országa továbbra is itt van. De az éhezők csak akkor tudnak jóllakni, ha mi adunk nekik enni, a szomorúak csak akkor fognak megvidámodni, ha mi melléjük állunk. Vagyis nekünk is meg kell tennünk, ami tőlünk telik. Isten országa rajtunk is múlik.

Mária, Édesanyánk, segíts, hogy tevékeny építői legyünk Isten országának. Ámen.

4. titok: „Aki a Tábor hegyén megmutatta isteni dicsőségét.”

Ének: Kik Jézust látni jöttetek, a Tábor hegyre néztek! ... (É 281)

Ima: Jézus csak 3 tanítványát vitte föl a hegyre. Talán azt gondolta, hogy ez a jelenés majd erőt ad nekik akkor, amikor szenvedni látják őt. De ez a három is éppúgy elfutott félelmében, mint a többi, aki nem látta a jelenést. Ahhoz, hogy bátrak legyenek, és merjenek kiállni, és merjék hirdetni a feltámadottat, kellett még a pünkösöd, a Szentlélek ereje.

Mária! Te is megjelentél több ízben is csodás módon. Lourdes-ban, Fatimában, Medjugorjében. De talán ezen jelenések mellett is szükség van arra, hogy a Szentlélek töltsse be szívünket. Segíts, Édesanyánk, hogy mi is be tudjuk fogadni a Szentlelket, és legyen bátorságunk hitünk szerint élni! Ámen. (folyt. köv.)

A ZENE MISZTÉRIUMA

A zene csupa fizika, matematika, biológia és lélek. Nézzük sorban!

CSUPA FIZIKA

A hang tulajdonképpen egy mozgó tárgy vagy valami egyéb által kiváltott rezgés. Három fő jellemzője van: a hangmagasság, a hangerősség és a hangszín.

A hangmagasságot a másodpercenkénti rezgések száma adja. Ezt frekvenciának nevezzük. Mértékegysége a Hertz (Hz). Az emberi fül által érzékelhető rezgések, azaz a hallható hangok a 20 Hz és 20.000 Hz közötti tartományba esnek. A kisebb frekvenciájú hangok a mély hangok, a magasabb frekvenciájúak a magas hangok. A 20 Hz-nél kisebb frekvenciájú rezgéseket infrahangnak, a 20.000 Hz-nél nagyobb frekvenciájúakat ultrahangnak nevezzük.

A hangerőt a rezgés nagysága (amplitúdója) határozza meg. Kis rezgés halk hang, nagy rezgés hangos hang. Ha csak kicsit pendítem meg a gitár húrját, akkor alig hallom, ha jó erősen pendítem meg, akkor az egész templomban hallható.

Egy húr megpendítésekor nemcsak a hangmagasságot alapvetően meghatározó hang keletkezik, hanem ezen alaphang frekvenciájának egész számú többszöröse is létrejönnek. Ezeket felhangoknak nevezzük. A kialakuló felhangok száma és erőssége adja a hangszínt, amely jellemző egy-egy hangszerre. Ezért lehet megállapítani azt, hogy milyen hangszer hangját halljuk, akkor is, ha magát a hangszert nem látjuk. A rádiót hallgatva meg tudjuk különböztetni, hogy hegedű, trombita vagy furulya hangját halljuk-e éppen.

CSUPA MATEMATIKA

A 20 Hz és 20.000 Hz közötti tartományban igen sok hang van. Ebből a sok hangból (zajból) kiválasztottak néhányat, amelyeket zenei hangnak nevezünk. A zenei hangok frekvenciáját egy kiválasztott hanghoz képest határozzák meg. Ez a kiválasztott hang a normál „a” hang, frekvenciája 440 Hz. A zenei hangokat az ABC betűivel jelöljük. Pl. a C-dúr skála hangjai így következnek egymás után: C D E F G A H. A következő hang neve megint C lesz. Ez az alaphang utáni 8. hang, ezért oktávnak nevezik. Ez az alaphang frekvenciájának éppen kétszerese. A skála egymást követő hangjainak frekvenciái matematikai arányszámokkal (törtekkel) leírható viszonyban állnak egymással. Ezek a törtek sorjában így néznek ki: 9/8, 10/9, 16/15, 9/8, 10/9, 9/8, 16/15. Ha ezeket a számokat összeszorozzuk, az eredmény kettő lesz, vagyis a skála 8. hangjának frekvenciája valóban a kétszerese az alaphang frekvenciájának.

CSUPA BIOLÓGIA

Nézzük először a zenei hangok hatását az élő szervezetekre. Kimutatták, hogy amelyik dísznövénytel „beszélget” a gazdája, az jobban fejlődik, szebben virágzik. Amelyik tehénnel kellemes klasszikus zenét hallgattatnak, az jobban tejel, mint az, amelyiknek valamilyen kellemetlen hangzású zenét szolgáltatnak. A mi kutyánk vonított, ha furulyáztam neki.

Kodály Zoltán szerint egy gyermek zenei nevelését 9 hónappal születése előtt kell elkezdni. Magyarán az a jó, ha a kismama sokat énekel a magzatának, vagy sok kellemes zenét hallgat.

A fizikai részben említett infrahangot fülünkkel ugyan nem halljuk, mégis hat ránk. Bágyadságot, fáradékonyságot, gyengeséget okoz. Ha infrahanggal „ágyúzzuk” az ellenség katonáit, letörhetjük harci kedvüket.

A denevérek és a delfinek maguk képesek ultrahangot kibocsátani, és érzékelni a visszaverődő hanghullámokat. Ennek segítségével a denevér képes eldönteni, hogy ehető zsákmány repül-e előtte, vagy egy kemény fal tornyosodik. Az éji bogárnak nincs ilyen képessége. Ezért írhatta Arany János a Családi kör-ben: „Zúg az éji bogár, nekimegy a falnak, nagyot koppan akkor, azután elhallgat.” Átvitt értelemben is használjuk ezt a kifejezést. Ha valaki tervei megvalósítása során falba ütközött, akkor azt mondjuk rá, hogy „nagyot koppant”.

Színesebb a dallamviláguk az énekes madaraknak. Hangjukat párkeresésre, veszélyjelzésre, riasztásra vagy fájdalom kifejezésére használják. Persze ezek mind ösztönös, beléjük programozott képességek. Mondhatnám: gépzene. De jelen esetben ez semmit sem von le a „Programozó” nagyságából. Továbbra is csodálattal tölt el, ha a madarak „zenéjét” hallom. Még inkább csodálom azt, hogy ez a zenei program hogyan kerül át az utódokba. Egyetlen sejtbe sűrítve! Ez madarak esetében éppenséggel nem kicsi sejt, pont akkora, mint egy tojás.

Gyermekkorunkban egy bizonyos madárfütty volt a titkos jelünk nővéremmel. Van ilyen titkos füttyjelünk feleségemmel is: egy Mária-ének kezdő sora: „Ave maris stella !” Üdvözlégy, tenger csillaga! (A „maris” azért kisbetűs, mert itt nem Mária becézését jelenti, hanem a tenger latin neve.)

CSUPA LÉLEK

A zene befolyásolja lelkiállapotunkat is. Ki ne hallott volna már „lélekemelő” zenéről? Egy zaklatott nap végén a zene képes lenyugtatni háborgó lelkünket. A munkadalok ősidőktől fogva enyhítették a monoton munka unalmasságát. Az indulók zenéje harcra tüzelte a katonákat. A fonóban felhangzó népdalok a közösséget erősítették. A talpalávaló zene hallatán akaratlanul is táncra mozdul a lábunk.

A zene pontosságra, önfegyelemre és másokra való figyelésre is nevel. A zeneiskolák indulásakor sok szülő aggódott, hogy a sok zenetanulás a többi tantárgy rovására fog menni. A tapasztalat azt mutatta, hogy akik zenét tanultak, azok a többi tantárgyból is jobban teljesítettek, mint a zenét nem tanuló társaik.

Ide is illenek Babits Mihály ismert sorai:

„Megmondom a titkát, édesem, a dalnak:

Önmagát hallgatja, aki dalra hallgat.

Mindenik embernek a lelkében dal van,

És a saját lelkét hallja minden dalban.

És akinek szép a lelkében az ének,

Az hallja a mások énekét is szépnek.”

(Babits: A második ének, III. rész)

A zene ki is fejezheti lelkiállapotunkat. Örömeinkben vidám dalokra fakadunk, „mulató” énekeket harsogunk. Bánatunkat szomorú hangulatú dalokkal orvosoljuk. Az elhunytaktól gyász-zenével búcsúzunk.

ÖSSZEGZÉS

Ez az egész gondolatsor akkor ötlött fel bennem, amikor a lébenyi templomban egyházmegyénk kórusaival közösen énekeltük azokat az énekeket, amelyeket annak idején együtt énekeltünk az Eucharisztikus Kongresszus záró miséjén. Bevallom, egy pillanatra könnybe lábadt a szemem, miként akkor is.

Ilyen hosszúra sikeredett annak a gondolatnak a kifejtése, hogy számomra a zene: csoda, titok, misztérium.